

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
MINISTRIA E ARSIMIT
SPORTIT DHE RINISË
QENDRA E SHERBIMEVE ARSIMORE

PROVIMI I MATURËS SHTETËRORE 2019
ME ZGJEDHJE
SKEMA E VLERËSIMIT TË TESTIT - ORIENTUESE
LËNDA: GJEOGRAFI – VARIANTI A

Përgjigjet e sakta për çdo pyetje të testit

Pyetja 1	A	1 pikë
Pyetja 2	D	1 pikë
Pyetja 3	B	1 pikë
Pyetja 4	D	1 pikë

Pyetja 5 2 pikë

Pika C:	$60^{\circ} \lambda L$	$60^{\circ} \varphi V$
Pika D:	$15^{\circ} \varphi V$	$45^{\circ} \lambda P$

2 pikë nëse gjen saktë φ dhe λ për të dy pikat;
OSE
1 pikë nëse gjen saktë φ dhe λ për një nga pikat;
0 pikë nëse përgjigjet gabim **OSE** nuk përgjigjet fare

Pyetja 6 B 1 pikë

Pyetja 7 (a) 1 pikë

Figura 1

1 pikë Nëse shkruan figura 1.**OSE****0 pikë** Nëse përgjigjet gabim **OSE** nuk përgjigjet fare**Pyetja 7 (b) 2 pikë**

- Këndi i rënies së rrezeve të Diellit është më i vogël.
- Kohëzgjatja e ndriçimit është më e vogël.
- Në një sipërfaqe më të madhe, intensiteti i rrezatimit është më i vogël.

2 pikë nëse jep dy argumente;**1 pikë** nëse jep një nga argumentet;**0 pikë** nëse përgjigjet gabim **OSE** nuk përgjigjet fare.

Shënim: Nëse nxënësi jep përgjigje të tjera që nuk janë parashikuar në skemë, por që komisioni i quan të sakta, do të marrë pikët që meriton.

Pyetja 8 B 1 pikë**Pyetja 9 D 1 pikë****Pyetja 10 (a) 1 pikë**

Në gjerësitë tropikale.

1 pikë nëse gjen gjerësinë gjeografike.**OSE****0 pikë** nëse përgjigjet gabim **OSE** nuk përgjigjet fare.**Pyetja 10 (b) 2 pikë**

- Temperaturat e larta.
- Avullimi i madh.
- Reshjet e pakta.
- Thatësia e madhe e ajrit.
- Etj.

2 pikë nëse jep dy nga arsyet.**OSE****1 pikë** nëse jep një nga arsyet.**0 pikë** nëse përgjigjet gabim **OSE** nuk përgjigjet fare.

Shënim: Nëse nxënësi jep përgjigje të tjera që nuk janë parashikuar në skemë, por që komisioni i quan të sakta, do të marrë pikët që meriton.

Pyetja 11 A 1 pikë

Pyetja 12 **2 pikë**

- Shkëmbinjtë magmatikë efuzivë formohen kur magma ngurtësohet në sipërfaqe, ndërsa intruzivët në brendësi
- Në shkëmbinjtë magmatikë efuzivë magma ngurtësohet me shpejtësi dhe nuk formon kristale ose formon kristale të vogla, ndërsa në ata intruzivë, magma ngurtësohet më ngadalë dhe formon kristale.

2 pikë nëse jep dy dallime midis shkëmbinjve magmatikë efuzivë dhe intruzivë.

OSE

1 pikë nëse jep një nga dallimet midis shkëmbinjve magmatikë efuzivë dhe intruzivë.

0 pikë nëse përgjigjet gabim **OSE** nuk përgjigjet fare

Pyetja 13 **A** **1 pikë****Pyetja 14 (a)** **1 pikë**

Ujërat artezianë

1 pikë nëse gjen llojin e ujërave që tregohen në figurë;

OSE

0 pikë nëse përgjigjet gabim **OSE** nuk përgjigjet fare.

Pyetja 14 (b) **2 pikë**

- Shtresa ujëmbajtëse duhet të gjendet midis dy shtresave të papërshkueshme.
- Shtresat e papërshkueshme duhet të jenë në trajtë harku.

2 pikë nëse shkruan dy nga kushtet;

OSE

1 pikë nëse shkruan një nga kushtet;

0 pikë nëse përgjigjet gabim **OSE** nuk përgjigjet fare.

Pyetja 15 **C** **1 pikë**

Pyetja 16 **D** **1 pikë**

Pyetja 17 **B** **1 pikë**

Pyetja 18 **A** **1 pikë**

Pyetja 19 **D** **1 pikë**

Pyetja 20 **A** **1 pikë**

Pyetja 21 **C** **1 pikë**

Pyetja 22 (a) 1 pikë

Indoevropiane

1 pikë Nëse përcakton familjen gjuhësore.**OSE****0 pikë** Nëse përgjigjet gabim **OSE** nuk përgjigjet fare**Pyetja 22 (b) 1 pikë**

- Semito – hamatike
- Niger – Kongo
- Malajo - Polineziane

1 pikë nëse përcakton një nga familjet gjuhësore;**OSE****0 pikë** nëse përgjigjet gabim **OSE** nuk përgjigjet fare.**Pyetja 22 (c) 1 pikë**

Sino - tibetiane

1 pikë nëse përcakton familjen gjuhësore;**OSE****0 pikë** nëse përgjigjet gabim **OSE** nuk përgjigjet fare.**Pyetja 23 (a) 2 pikë**

- Piramida e vitit 2001 ka bazën më të gjerë se ajo e vitit 2011, që do të thotë se ka patur më shume lindje. / Në vitin 2001 ka patur më shumë lindje se në vitin 2011.
- Në vitin 2011 është rritur moshja mesatare e popullsisë, krahasuar me atë të vitit 2001.
- Në vitin 2011 është rritur peshja e moshës së tretë, krahasuar me atë të vitit 2001.
- Etj.

2 pikë nëse shkruan dy nga ndryshimet për të dy piramidat moshore;**OSE****1 pikë** nëse shkruan një nga ndryshimet për të dy piramidat moshore;**0 pikë** nëse përgjigjet gabim **OSE** nuk përgjigjet fare.**Pyetja 23 (b) 2 pikë**

- Emigrimi i të rinjve.
- Ulja e nivelit të lindshmërisë.
- Ulja e vdekshmërisë.
- Rritja e nivelit të standardit të jetesës.
- Etj.

2 pikë nëse shkruan dy nga arsyet;**OSE****1 pikë** nëse shkruan një nga arsyet;**0 pikë** nëse përgjigjet gabim **OSE** nuk përgjigjet fare.

Shënim: Nëse nxënësi jep përgjigje të tjera që nuk janë parashikuar në skemë, por që komisioni i quan të sakta, do të marrë pikët që meriton.

Pyetja 24 **3 pikë**

- Vëllimi i madh i prodhimit industrial dhe bujqësor.
- Teknologjia e përparuar.
- Vëllimi i madh i tregut të jashtëm.
- Eksporti i madh i kapitaleve.
- Të ardhurat e larta kombëtare.
- Etj.

3 pikë nëse shkruan tre nga treguesit;

OSE

2 pikë nëse shkruan dy nga treguesit;

1 pikë nëse shkruan një nga treguesit;

0 pikë nëse përgjigjet gabim **OSE** nuk përgjigjet fare.

Shënim: Nëse nxënësi jep përgjigje të tjera që nuk janë parashikuar në skemë, por që komisioni i quan të sakta, do të marrë pikët që meriton.

Pyetja 25 (a) **1 pikë**

- Niveli i ulët i zhvillimit ekonomik;
- Mbipopullimi;
- Niveli i lartë i papunësisë;
- Konfliktet të ndryshme etnike, politike etj.;
- Etj.

1 pikë nëse përcakton një nga faktorët;

OSE

0 pikë nëse përgjigjet gabim **OSE** nuk përgjigjet fare

Pyetja 25 (b) **1 pikë**

- Zhvillimi i dukshëm ekonomik;
- mundësi punësimi;
- mundësi arsimimi;
- infrastrukturë e zhvilluar;
- Etj.

1 pikë nëse përcakton një nga faktorët;

OSE

0 pikë nëse përgjigjet gabim **OSE** nuk përgjigjet fare

Shënim: Nëse nxënësi jep përgjigje të tjera që nuk janë parashikuar në skemë, por që komisioni i quan të sakta, do të marrë pikët që meriton.

Pyetja 26 (a) 1 pikë

Azinë Juglindore

1 pikë nëse gjen rajonin e treguar në hartë;**OSE****0 pikë** nëse përgjigjet gabim **OSE** nuk përgjigjet fare**Pyetja 26 (b) 1 pikë**- Singapori
OSE- Malajzia
OSE- Indonezia
OSE

- Tajlanda

1 pikë nëse gjen një nga shtetet;**OSE****0 pikë** nëse përgjigjet gabim **OSE** nuk përgjigjet fare**Pyetja 26 (c) 1 pikë**

Do të thotë që ky rajon karakterizohet nga një aktivitet i vazhdueshëm vullkanik dhe sizmik.

1 pikë nëse shkruan se ky rajon karakterizohet nga një aktivitet i vazhdueshëm vullkanik dhe sizmik;**OSE****0 pikë** nëse përgjigjet gabim **OSE** nuk përgjigjet fare**Pyetja 27 C 1 pikë****Pyetja 28 B 1 pikë****Pyetja 29 C 1 pikë****Pyetja 30 D 1 pikë****Pyetja 31**

- Përgjithësisht burojnë nga zonat e larta malore.
- Kanë luhatje të mëdha të prurjeve.
- Kanë luhatje të mëdha të niveleve.
- Kanë regjim shumë të çrregullt.
- Kanë forcë të madhe erozive.
- Dallohen për prurje të mëdha të ngurta.
- Derdhen në katër dete (Adriatik, Jon, Egje, Deti i Zi).
- Etj.

3 pikë nëse rendit tre nga veçoritë;**OSE****2 pikë** nëse rendit dy nga veçoritë;**1 pikë** nëse rendit një nga veçoritë;**0 pikë** nëse përgjigjet gabim **OSE** nuk përgjigjet fare

Shënim: Nëse nxënësi jep përgjigje të tjera që nuk janë parashikuar në skemë, por që komisioni i quan të sakta, do të marrë pikët që meriton.

Pyetja 32 3 pikë

- Gjendet midis vargut të Korabit dhe vargjeve të Lurës.
- Shtrihet nga 250 – 700m mbi nivelin e detit
- ka drejtim veri-jug
- është formuar në një graben
- në disa sektorë është përfshirë nga lëvizjet ulëse duke formuar zgjerime (Dibrës, Peshkopisë dhe Kukësit)
- në disa sektorë të tjerë është përfshirë nga lëvizje ngritëse duke formuar ngushtime (Skavicës dhe Topojanit)
- Etj.

3 pikë nëse shkruan tre nga karakteristikat;

OSE

2 pikë nëse shkruan dy nga karakteristikat;

1 pikë nëse shkruan një nga karakteristikat;

0 pikë nëse përgjigjet gabim **OSE** nuk përgjigjet fare

Shënim: Nëse nxënësi jep përgjigje të tjera që nuk janë parashikuar në skemë, por që komisioni i quan të sakta, do të marrë pikët që meriton.

Pyetja 33 (a) 1 pikë

Pas vitit 1990

OSE

Pas rënies së regjimit komunist

1 pikë nëse shkruan saktë periudhën;

OSE

0 pikë nëse përgjigjet gabim **OSE** nuk përgjigjet fare

Pyetja 33 (b) 1 pikë

Si pasojë e emigracionit të jashtëm të popullsisë, pas vitit 1990, ku shumicën dërrmuese të popullsisë që emigroi e zinte elementi mashkull.

1 pikë nëse shkruan arsyen;

OSE

0 pikë nëse përgjigjet gabim **OSE** nuk përgjigjet fare

Pyetja 33 (c) 1 pikë

Është rritur.

1 pikë nëse përcakton që mosha mesatare është rritur;

OSE

0 pikë nëse përgjigjet gabim **OSE** nuk përgjigjet fare

Pyetja 34 (a) 1 pikë

- Në Rajonin Jugor mbizotërojnë strukturat rudhosëse (antiklinale-sinklinale), ndërsa në Rajonin Juglindor ato shkëputëse (horst-graben).

Pyetja 34 (b) 1 pikë

Fushëgropa e Delvinës

OSE

Gjiri i Vlorës

OSE

Graben i Dukatit

- 1 pikë** nëse jep një nga pjesët përbërëse.
0 pikë nëse përgjigjet gabim **OSE** nuk përgjigjet fare.

Pyetja 34 (c) 1 pikë

Gropa Kolonjës

- 1 pikë** nëse gjen pjesën përbërëse të Rajonit Juglindor.
0 pikë nëse përgjigjet gabim **OSE** nuk përgjigjet fare.
-